

21. etologická konference Český Šternberk, 25.-28.4.1994

1. informace

Česká a Slovenská etologická společnost pořádá interdisciplinární konferenci, jejímž cílem je umožnit výměnu nejnovějších poznatků mezi odborníky z nejrůznějších oborů, kteří se zabývají výzkumem chování zvířat a člověka. Vítány jsou příspěvky v nejširším záběru etologie, psychologie, zoologie, zootechniky, medicíny, farmakologie aj. disciplín, pokud jsou alespoň okrajově orientovány na výzkum chování. Tematicky bude konference členěna do bloků zaměřených na laboratorní výzkum, chování volně žijících zvířat a ZOO a aplikovanou etologii.

21. etologická konference se bude konat ve dnech 25.-28. dubna 1994 v rekreačním středisku **FRIGERA** v Českém Šternberku.

Ubytování ve 2-4 lůžkových pokojích stojí 50-60 Kč/den, celodenní strava asi 100 Kč. Středisko se nachází v krásném prostředí na břehu řeky Sázavy s možností příjemných procházek. V ubytovacím zařízení je k dispozici hospoda bez stanovené zavírací doby (vynikající pivo "Bernard") a sauna s bazénkem.

Doprava linkovým autobusem nebo vlakem do Českého Šternberku, od "Hotelu pod hradem" asi 1,5 km po cestě podél řeky. Pro pohodlí účastníků bude zajištěn přímý autobus z Prahy a zpět ve dnech 25. (odjezd asi v 11 hod.) a 28. dubna (příjezd asi v 16 hod.). Cena autobusu bude asi 50 Kč za každou cestu. Přesná doba a místo odjezdu autobusu budou uvedeny ve druhé informaci. Cestující autem opustí dálnici Praha-Brno na sjezdu Šemov/Český Šternberk necelých 50 km od Prahy.

Obdobná sdělení je možno přihlásit ve formě krátkých přednášek (15 minut včetně diskuse) nebo vývěskových sdělení (rozměry panelů asi 1x1 m). Omezený počet sdělení je možné přihlásit ve formě přehledových přednášek (45 minut). K dispozici bude diaprojektor na rámečky 5x5cm, zpětný projektor a video ve formátu VHS. Výbor ČSEtS si vyhrazuje právo konečného rozhodnutí o formě presentace.

Abstrakta budou publikována ve sborníku **před** začátkem konference. K tomu je bezpodmínečně nutné, aby byla dodána nejpozději do 1. 4. 1994. Stanovený rozsah je 1 strana (nejvýše 50 řádek po 60 znacích včetně nadpisu, jmen autorů, názvu instituce a obrázků) pro krátká a vývěsková sdělení. Vyžádané přehledové přednášky mohou mít rozsah do 5 stran. Text je nutno dodat **na disketě** (v libovolném formátu čitelném na PC počítači) a současně na papíru formátu A4. Autorům bude účtováno 30 Kč za přepsání textu, pokud nezajistí jeho dodání v elektronické podobě. Obrázky musí být dodány samostatně na papíru (v publikační kvalitě!) a pokud možno také v počítačovém souboru na disketě (uložené v grafických formátech .PCX, .PIC, .TIF, .CGM).

Obecné pokyny: V rámci konference bude zařazena pěší exkurse do okolí - nezapomeňte na sportovní oblečení a vhodnou obuv. Hudební nástroje jsou vítány, prostředí je velmi vhodné pro neformální společnost.

Konferenční poplatek ve výši 150 Kč je určen k úhradě nákladů spojených s organizací konference a vydáním sborníku. Studenti jsou konferenčního poplatku zproštěni.

Druhá informace bude rozesílána po 8. dubnu, tj. těsně před konferencí. S případnými dotazy se obraťte na organizátora konference:

Důležité!!!

Žádáme účastníky o zaslání **závazné** přihlášky na přiloženém formuláři a souhrnu sdělení podle výše uvedených pokynů

nejpozději do 1. 4. 1994 na adresu:

Petr Donát, Chýnice 14, 252 17 Tachlovice

Veškeré platby budou provedeny v hotovosti při registraci.

Pozvánka

Valná hromada České a Slovenské etologické společnosti

se bude konat v rámci konference v Českém Šternberku
dne 26.4.1994 od 19.30 hodin.

Výroční zpráva o finančním hospodaření České a Slovenské etologické společnosti

Převedeno z r. 1992	5 443 Kč
<u>Příjmy v r. 1993:</u>	
příspěvky	6 365 Kč
dary	80 Kč
celkem	6 445 Kč

Pozn.: V roce 1993 zaplatilo členské příspěvky ve výši 70 Kč celkem 69 osob, ve výši 35 Kč celkem 29 osob. Zápisné ve výši 20 Kč zaplatilo 16 nových členů.

<u>Výdaje v r. 1993:</u>	
Zprávy ČSEtS č. 2	1 404 Kč
Zprávy ČSEtS č. 3 + adresář	3 920 Kč
poštovné	1 520 Kč
vedení účtu u ČS	244 Kč
vystavení šekové knížky	8 Kč
spotřební materiál	384 Kč
celkem	7 480 Kč

Stav k 31.12.1993	4 408 Kč
-------------------	----------

Zd. Klein, pokladník ČSEtS

Zahraniční konference

Chemical Signals in Vertebrates VII, 18.-22. července 1994, Universita v Tübingenu, Německo. Multidisciplinární symposium o chemických signálech (čich a chuť) u všech obratlovců, včetně člověka (fyziologie, etologie, psychologie, parfumerie, klinické aspekty, feromony atd.). Adresa pro korespondenci: Dr. R. Apfelbach, Dept. of Zoology, University of Tübingen, Auf der Morgenstelle 28, 7400 Tübingen, Germany; tel. -7071/29264, FAX: -7071/294634. (*Termín pro přihlášení byl do 31. prosince 1993.*)

14. Ethologentreffen - konference německé etologické společnosti se bude konat 4.-10. září 1994 v Bielefeldu v Německu. Bližší informací může poskytnout dr. L. Sigmund, katedra zoologie Přírodovědecké fakulty UK, Viničná 7, Praha 2, tel. 2491 5520-7, 2491 5024-30.

Konference Evropské behaviorálně farmakologické společnosti (EBPS) se bude konat 11.-15. září 1994 v Berlíně. Symposia budou zaměřena na psychofarmakologii, individuální rozdíly v chování, mechanismy stresu, drogové závislosti, receptorové teorie atd. Informace: J. Gsell, Special Events & Promotion GmbH, Berlin Hilton, Mohrenstr. 30, 10117 Berlin, Germany; tel. +49 30-23 82 2057, FAX: +49 30-23 82 1329.

NATO Advanced Study Institute: Behavioural Brain Research in Naturalistic and Semi-naturalistic Settings: Possibilities and Perspectives, 10.-20. září 1994, hotel Villa del Mare, Acquafredda di Maratea, Itálie. Symposium se bude týkat oblastí: analýza mozkové morfologie, telemetrie a záznam chování v terénu, užití nových behaviorálních testů pro použití v přirozených a polopřirozených podmínkách, studie poštovních holubů jako model ekologického orientačního výzkumu. Informace: Dr. Laura Ricceri, Section of Behavioural Pathophysiology, Lab. Fisiopatologia di Organo e di Sistema, Istituto Superiore di Sanita, Viale Regina Elena 299, Rome I-00161, ITALY; tel. +39-6-4990 ext. 459, FAX: +39-6-4957821, E-mail FOS@IRMISS. Uzávěrka pro přihlášky 31. března 1994.

XXIV. International Ethological Conference se koná v Honolulu, Havajské ostrovy 10.-17. srpna 1995. Zájemci se mají co nejdříve přihlásit o zaslání 2. cirkuláře na sekretariátu konference "Travel Planners, Inc., Suite 150, GPM Building, San Antonio, Texas 78216-5674, U.S.A.; tel. (210) 341-8131, FAX: (210) 341-5252". E-mail adresa IEC@ZOOGATE.ZOO.HAWAII.EDU (pravděpodobně místní organizační výbor). Druhý cirkulář bude rozeslán v říjnu 1994.

XXV. International Ethological Conference se bude konat ve Vídni v srpnu 1997. Zájemci se mohou již nyní obrátit na adresu "XXV International Ethological Conference, Austropa - Interconvention, P.O. Box 30, A-1043 Vienna, AUSTRIA".

Zpráva o průběhu mezinárodního etologického symposia "13. Ethologentreffen, Praha 1.-7. září 1992"

Z popudu Katedry zoologie Přírodovědecké fakulty Karlovy Univerzity se konala 13. mezinárodní konference německy mluvících etologů ve dnech 1. až 7. září 1992 v Praze v prostorách Karolina. Záštitu nad touto konferencí, jejímž hlavním pořadatelem byla "Ethologische Gesellschaft e.V.", převzal děkan Přírodovědecké fakulty UK v Praze, profesor RNDr. Petr Čepek, CSc..

Konference se zúčastnilo celkem 295 biologů, zejména ze Spolkové republiky Německo, Rakouska, Švýcarska, dále z Francie, Anglie, Holandska, Maďarska, Polska a Československa.

Jednání probíhala pouze na plenární úrovni a byla věnována: I. neuroetologii a etofarmakologii, II. kognitivnímu chování, III. péči o hospodářská zvířata a váriím. Bylo předneseno 7 hlavních referátů, 60 krátkých sdělení a 81 panelových diskuzí.

Souhrny těchto sdělení, vydané formou konferenčního sborníku, jsou ještě v několika exemplářích k dispozici u organizátora konference. Dále se konal filmový večer, na kterém bylo promítnuto 5 vědecky zajímavých snímků, na náš návrh plenární diskuse o výuce etologie na vysokých školách a diskuse na téma "užitková zvířata". V závěru konference se uskutečnila i soutěž o nejlepší panelovou diskusi a byla udělena cena Niko Tinbergena za nejlepší etologickou doktorskou dizertaci. Tuto cenu dotovalo nakladatelství Paul Parey.

Kromě valné hromady společnosti, na které byl autor této zprávy zvolen členem rozšířeného výboru společnosti na období příštích dvou let a na které se podařilo na příští dva roky prosadit bezplatné členství etologů z Československa, se konal v Karolinu slavnostní koncert, v koleji Kajetánka proběhla slavnostní recepce a v závěru konference se konala jednodenní exkurze do jižních Čech.

Díky sponzorům a díky "Schweizer Nationalfonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung" bylo možno zaplatit cestovní výdaje a ubytování všem vyžádaným hlavním řečníkům.

Závěrem děkuji všem členům organizačního výboru (Dr. I. Horáčkovi, Příř.fak.UK, Dr. G. Illamnové a Dr. M. Špinkovi, Výzkumný ústav živočišné výroby v Uhřetěvsi u Prahy) i všem spolupracovníkům a studentům oddělení zoologie obratlovců Příř.fak.UK v Praze za jejich obětavou pomoc a maximální nasazení během konference. Příští, 14. konference se koná ve dnech 4.-10. září v Bielefeldu (SRN).

Leo Sigmund, hlavní organizátor konference.

Konrad Lorenz v češtině

V souvislosti s českým vydáním díla Konrada Lorenze (viz 8.) pokládáme za užitečné přinést malý bibliografický soupis prací, kde se zejména mladší členové ČSEtS mohou blíže seznámit s myšlenkami tohoto přírodovědce, jehož nedožitě devadesátiny jsme si připomínali v loňském roce (narozen 7.11. 1903, zemřel 27.2. 1989).

1. Lorenz, K.: Über Tierisches und Menschliches Verhalten. Aus dem Werdegang der Verhaltenslehre. Gesammelte Abhandlung. (O chování zvířat a člověka. Z vývoje vědy o chování. Sebrané spisy). Dva sv. 412 a 398 str., R. Piper and Comp. Verlag, München 1965.
2. Lorenz, K.: So kam der Mensch auf den Hund. (Tak si člověk ochočil psa). Deutscher Taschenbuch-Verlag, München, dtv/Band 329, 3. Aufl., 1966, 123s

Dvě rozsáhlé a zasvěcené recenze na tyto tituly z pera dr. Zd. Martínka, CSc., které obě dodnes stojí za přečtení, nalezneme zájemce v: Čsl. fyziologie, roč. 17, 1968, s. 170-176 a s. 176-177

3. Lorenz, K.: Vrozené základy učení. V: O biologii učení, Academia, Praha 1974, s. 21-100
4. Kamaryt, J., Steindl, R.: Filosofické problémy klasické a moderní etologie. Academia, Praha 1989, 216 s. Kniha obsahuje rozsáhlé citáty z Lorenzových prací.
5. Lorenz, K.: Osm smrtelných hříchů. Panorama, Praha 1990, 104 s.
6. Lorenz, K.: Takzvané zlo. Mladá fronta, Praha 1992, 240 s.
7. Mündl, K.: Zachraňme naději: Rozhovory s Konradem Lorenzem. Panorama, Praha 1992, 154 s.
8. Lorenz, K.: Základy etologie. Academia, Praha 1993, 241 s.

(-zdk-)

Výzkum chování zvířat ve světě - bibliometrická analýza

Výběr z plakátového sdělení Guillén-Salazar, F. & Pons-Salvador, G.: Animal behavior research in the world - a bibliometric analysis through "Animal Behaviour Abstracts" (1978-1991), prezentovaného na XXIII. mezinárodní etologické konferenci v Torremolinos, Španělsko, 1.-9. září 1993.

Autoři analyzovali četnost publikací týkajících se chování zvířat ve 122 zemích světa a trendy produktivity v těchto zemích. Celkem bylo hodnoceno přes 70 000 citací obsažených v *Animal Behavior Abstracts* v letech 1978-1991. Výsledky ukázaly, že asi 80% odborných publikací je produkováno v USA a západní Evropě. Zarážející je hluboký propad produkce v Česko-Slovensku.

	Země	Počet referencí	% svět. produkce	změny produktivity 1985-91 (%) 1978-84=100%
1	USA	32 113	47.36	92
2	UK	6633	9.78	103
3	Kanada	5450	8.03	
4	Japonsko	2715	4.00	150
5	NSR (západní)	2685	3.96	91
6	Francie	2437	3.59	119
7	Austrálie	1772	2.61	

8	SSSR	1316	1.94	47
9	Nizozemí	1254	1.84	128
10	Itálie	1226	1.80	175
11	Švédsko	1127	1.66	158
12	Indie	895	1.32	
13	Švýcarsko	596	0.87	128
14	Jihoafrická r.	575	0.84	
15	Nový Zéland	544	0.80	
16	Brazílie	543	0.80	176
17	Izrael	513	0.75	112
18	Belgie	466	0.68	
19	Norsko	452	0.66	199
20	Španělsko	427	0.62	331
21	Polsko	418	0.61	74
22	Finsko	362	0.56	
23	Československo	288	0.42	50
24	NDR	269	0.39	76
25	Dánsko	267	0.39	76
26	Mexiko	256	0.37	188
27	Maďarsko	182	0.26	90
28	Argentina	137	0.20	174
29	Kenya	110	0.16	96
30	Rakousko	104	0.15	71

zpracoval P. Donát

Zaznamenáváme

- Thiele, E.: Řeč lidského těla prozradí více než tisíc slov. Plasma Service, Bratislava 1993.
- Klein, Z.: Neverbální komunikace - společná vlastnost zvířat a člověka. Živa č. 4, 1993, s. 185-186.
- Lorenz, K. Základy etologie. Srovnávací výzkum chování. Academia, Praha 1993, 256 s. Vysokoškolská učebnice je k dostání nejlépe v prodejně Academia, Václavské nám. v Praze, cena 175 Kč.

Zemřel Ing. Jiří Kučera, CSc.

Zakládající člen ČSEtS Ing. Jiří Kučera, CSc. zemřel v Praze dne 23. 11. 1993 ve věku 73 let. Patřil k častým aktivním účastníkům etologických konferencí a seminářů. Kromě jiných článků a recenzí přichystal dvě cenné příručky - Chování zvířat a dědičnost (1979) a Genetika chování zvířat (1982). Pan inženýr miloval les a všechny jeho obyvatele, byl člověkem vysloveně nekonfliktogenním. Čest jeho památce!

(-zdk-)

Odborné semináře

Odborné semináře ČSEtS se konají v budově Národního muzea - Václavské náměstí, Praha 1 (přednáškový sál) vždy od 14.00 hod:

9.3. (středa)

RNDr. Daniel Frynta
(Přírodovědecká fakulta UK, Praha)
Mechanismy rozpoznávání a
identifikace u hlodavců

(25.-28.4.)

21. etologická konference
v Českém Šternberku

11.5. (středa)

zatím neobsazeno

7.6. (pozor úterý!!!)

Dr. Antoine Depaulis
(CNRS, Strasbourg, Francie)
Organisation of defensive strategies
in the mid-brain periaqueductal grey
matter

ZPRÁVY ČSEtS č. 4 / únor 1994 ● Připravil P. Donát
● Vydává Česká a Slovenská etologická společnost
VÚŽV - odd. etologie, Přátelství 815, 104 00 Praha 10
(IČO: 41692900) ● Náklad 150 výtisků
● Vychází jako neprodejný bulletin pro členy ČSEtS